

Ungdommens kirkemøte 2019 sak 06/19: Ung diakoni – å være og å gjøre

Vedtak

Diakoni kan oppsummeres som evangeliet i handling. Diakoni handler både om å gi og motta nestekjærlighet; det handler om å være og å gjøre. Diakoni omfatter så å si hele kirkens virksomhet, og skjer i møtet med det enkelte menneske. Nestekjærlighet må ligge til grunn for alt vi gjør som kirke. Siden diakoni er et såpass bredt felt, har UKM 2019 valgt å fokusere på diakoni og frivillighet, og diakoni i et folkehelseperspektiv.

UKM 2019 ønsker seg en kirke hvor individer blir sett og hørt som hele mennesker, hvor de blir respektert og tatt på alvor, og hvor man kan føle seg trygg, uansett alder, funksjonsevne, seksualitet eller kulturell tilknytning. I en hverdag hvor det er mye stress, press og forventninger, spesielt blant unge, kan kirken tilby et rom for hvile; for å være seg selv og ha noen å snakke med. Kirken besitter mye kompetanse og har et stort potensiale til å være det fristedet som mange trenger.

Hverdagsdiakoni og folkehelse

Folkehelse er et omfattende begrep og innebærer fysisk og psykisk helse, økonomi, tro og sosiale og miljømessige forhold. Folkehelse er derfor et viktig anliggende innen diakonalt arbeid. Kirken kan fungere som en støttespiller på veien gjennom livet. For å være det, må kirken være synlig og lett tilgjengelig. For mange kan terskelen for å oppsøke kirken føles høy, og mange har tatt til orde for at det er viktig at kirken er til stede «der folk er». UKM 2019 vil oppfordre til at det legges til rette for at flere diakoner kan være til stede i sosiale medier i kraft av sin stilling.

Å bli sett, anerkjent og ivaretatt er viktig for oss mennesker. Dette kan gjøres på mange måter, som for eksempel ved å ha folk i døra som ønsker vel møtt til gudstjeneste; det kan være å ha en salme eller en bønn på samisk, eller å lyse velsignelsen på tegnspråk. Å legge til rette for at samisk språk blir brukt i gudstjenester kan sees som en diakonal handling ettersom det er viktig for at alle skal føle seg inkludert og ivaretatt.

Alle møter på utfordringer i livet, men noen opplever det i større grad enn andre. Mange opplever at det offentlige svikter. Her kan kirken spille en viktig rolle. Ved å skape arenaer hvor man kan finne hvile uten å møte hindringer, bidrar kirken gjennom diakonien også til bedre folkehelse. Dette er også viktige perspektiver i gudstjeneste, og kan synliggjøres gjennom ulike trosuttrykk og liturgiske uttrykk som favner bredt. Mange barn og unge kjenner på håpløshet i forbindelse med klimaendringer og miljøødeleggelse. Diakonien må være til stede og formidle håp.

Kirkelige tilbud og aktiviteter bør være gratis såfremt det lar seg gjøre. Et godt diakonalt tiltak er å ha gode måltider sammen. UKM 2019 ser viktigheten av å opplyse om deltakerfond og verktøy som «ALLEMED¹», samt å bistå med søknader hvis det er behov for det. Det er ønskelig at kirken stimulerer til en kultur hvor det er naturlig å stille opp for hverandre når det er behov.

Både unge og gamle opplever ensomhet. I Oslo bispedømme har noen menigheter prøvd ut et konsept som kalles «Unge møter eldre²», hvor ungdommer besøker eldre på sykehjem og i omsorgsboliger. Erfaringene fra disse menighetene er at dette er et positivt tiltak som begge parter finner givende. UKM 2019 mener at diakonale tiltak som dette er med på å bedre folkehelsen, og vil anbefale flere menigheter å vurdere denne type tiltak.

Synlighet

Kirken er for mange en naturlig del av livets overgangsfaser. Hvis man får et positivt forhold til kirken i ungdomsårene, er sannsynligheten større for at kirken vil oppleves som et godt sted å være senere i livet. Det skal være tydelig at det er greit å ta kontakt med kirkelige ansatte. Det må være rom for både tro og tvil, og å kunne snakke om vanskelige tema.

UKM 2019 ønsker seg en kirke som er frimodig til å bruke de store høytidene til å snakke mer om diakoni og til å invitere til økt engasjement i Den norske kirke. Særlig i høytidene, er det også viktig at kirken er til stede i samfunnet forøvrig. Tilbud slik som Kirkens bymisjons julemåltider for folk som har havnet i en vanskelig situasjon er gode, men det trengs mer av denne type tiltak.

Ta vare på frivillig engasjementet

Den norske kirke har med sin store medlemsmasse en helt spesiell mulighet til å engasjere til frivillighet og til å involvere sine medlemmer. Men frivillighet kommer ikke av seg selv, og det er viktig å jobbe med rekruttering. Kirken må legge til rette for ulike former for deltakelse og ulike typer frivillighet, slik at menigheten opplever kirken som et sted hvor man er velkommen til å bidra på ulike måter.

Samtidig er det viktig å ta vare på de frivillige. De frivillige må oppleve at de blir sett og verdsatt for den innsatsen de gjør. For å holde motivasjonen oppe, trengs anerkjennelse og

¹ ALLEMED er et gratis informasjon- og handlingsverktøy som brukes for å skape diskusjon og øke bevisstheten om utenforskap som følge av fattigdom blant barn og unge. Verktøyet kan brukes for å komme frem til konkrete ideer til hvordan man kan jobbe for å finne løsninger som gjør at barn får mulighet til å delta. (<http://www.allemed.no>)

² «Unge møter eldre» er et etablert samarbeidsprosjekt mellom kirke, skole, bydel og eldreinstitusjoner og finnes i seks menigheter i Oslo bispedømme. (<https://kirken.no/nb-NO/bispedømmer/Oslo/diakoni-og-samfunnssporsmal/buss--og-trikkekampanje/unge-moter-eldre/>)

inspirasjon. Dette kan for eksempel gjøres gjennom frivillighetsfester eller liknende. Mange kirkelige ansatte har en travel hverdag, og opplever at det er vanskelig å rekke alt. Da kan samarbeid med organisasjonene gi gode ringvirkninger. De finnes representert i alle bispedømmer og har kurs og opplegg til de fleste aldersgrupper.

Ressurser

Siden diakonien er en viktig pilar i kirkens arbeid, mener UKM 2019 at Den norske kirke må fortsette å prioritere diakonstillinger, frivillighet og diakonale perspektiv når kirken skal fordele sine økonomiske midler. Frivillighet må bygges opp i det diakonale arbeidet. For å kunne få til dette, må man ha en god organisering av frivilligheten. Noen må holde oversikt over hvilke ressurser man plasserer hvor, og hvem som gjør hva. UKM 2019 mener at det er viktig at organiseringen av frivilligheten ligger også hos andre ansatte enn diakonene dersom det går ut over deres kjernevirksomhet. Menighetsrådene bør ta større ansvar for frivilligheten og koordineringen av den.

Ungdommens kirkemøte 2019 utfordrer:

Kirkemøtet til å

- prioritere ulike diakonale tiltak når penger skal fordeles, og til å vurdere et minimumskrav til antall diakoner og hvor stort område en diakon skal virke i

Bispedømmene til å

- aktivt jobbe videre for økt forståelse for samisk språk og kultur, og viktigheten dette har i kirken for å bryte ned fordommer mot den samiske befolkningen
- tilrettelegge slik at det blir enklere for menigheter å satse på diakoni (gjennom tilgjengelig informasjon, kampanjer og liknende)
- være bevisste på utformingen av trosuttrykk og liturgier, slik at kirken oppleves som relevant for ulike mennesker

Ungdomsting/ungdomsråd til å

- oppfordre til holdningsskapende arbeid og bevisstgjøring knyttet til folkehelse og diakoni på Ungdomsting og i det lokale barne- og ungdomsarbeidet

Menigheter/menighetsråd til å

- jobbe aktivt med diakoni i hverdagen og til fortsatt å jobbe aktivt for en åpen kirke uten terskler, hvor alle er velkomne
- samarbeide med diakonale institusjoner, andre menigheter, organisasjoner og trossamfunn
- informere om deltakerfond og bistå med søknader der det er behov
- ta ansvar for organisering av frivillighet gjennom samarbeid med kommunen om diakonale tiltak, ved for eksempel å kartlegge hvilke behov som finnes i lokalsamfunnet